
GRAND CANYON

Grand Canyon liggur í eini oyðimørki USA. Hon er ein ógvuliga stór og djúp gjógv, ið hevur nógv grótløg. Einaferð í fyrndini hava rembingar í jarðarskorpuni trýst hesi grótløginu uppeftir. Grand Canyon gjógvin er nú í støðum 1,6 km djúp. Coloradoá rennur í botninum á gjónni.

Hygg at myndini niðanfyri av Grand Canyon, ið er tikin sunnarumegin. Í gjáarveggjum síggjast fleiri ymisk løg av gróti.

Spurningur 1: GRAND CANYON

S426Q01 – 0 1 9

Hvat var orsøkin til, at Grand Canyon var skapt?

.....
.....

Spurningur 2: GRAND CANYON

S426Q07

Okkurt um 5 milliónir fólk vitja Grand Canyon tjóðarparkina á hvørjum ári. Stúrt verður fyri tí skaða, sum stendst av, at so nógv vitjandi eru í parkini.

Kunnu spurningarnir niðanfyri verða svaraðir við vísindaligum kanningum? Set ring um “Ja” ella “Nei” við hvønn spurning.

Kann hesin spurningur verða svaraður við vísindaligari kanning?	Ja ella Nei?
Hvussu nógv verður máað burtur, tí at gingið verður eftir rásunum?	Ja / Nei
Er parkin eins vøkur nú, sum hon var fyri 100 árum síðani?	Ja / Nei

Spurningur 3: GRAND CANYON

S426Q03

Hitalagið í Grand Canyon skiftir frá undir frostmarkinum til yvir 40 C hitastig. Hóast hetta er oyðimarkarøki, er vatn av og á at finna í sprungum í grótinum. Hvussu eru hitabroytingarnar og vatnið í grótsprungunum við til at økja um burturmingina?

- A Frostvatn upploysir heitt grót.
- B Vatn bindur grót saman.
- C Ísur brýnur og slættar yvirflatan á gróti.
- D Frostvatn víðkast í grótsprungum.

Spurningur 4: GRAND CANYON

S426Q05

Í Kálksteinalagnum A í Grand Canyon eru fleiri steinrunnin sjódjór, eitt nú skeljadjór, fiskur og korallir at finna. Hvat hendi fyri mongum milliόνum árum síðani, ið kann forklára, hví slíkar steinrenningar eru at finna har?

- A Í fyrndini bóru fólk sjóføði við sær frá havinum til hetta økið.
- B Høvini vóru ógvusligari fyrr, og risaaldur skolaðu sjódjór inn í landið.
- C Einaferð var hav her, sum við tíðini fjaraði burtur.
- D Summi sjódjór livdu einaferð í tíðini uppi á landi, áðrenn tey gjørdust sjódjór.

Spurningur 5: GRAND CANYON

S426Q10S

Hvussu samd/ur ert tú við tað, ið verður sagt niðanfyri?

Set bert ein kross í ein kassa á hvørjari reglu.

	<i>Sera</i>			<i>Sera</i>
	<i>Samd/ur</i>	<i>Samd/ur</i>	<i>Ósamd/ur</i>	<i>Ósamd/ur</i>
a) Miðvís gransking av steinrenningum er týðningarmikil.	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
b) Tiltøk til at verja tjóðarparkir eiga at byggja á vísindaligt próvtilfar.	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
c) Vísindalig gransking av jarðarløgum er týðningarmikil.	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄